

ผู้รับรอง

ผู้รับรอง คือ การแสดงตัวตนที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกรัฐสภากระทำเพื่อรองรับเรื่องใด ๆ ในกระบวนการนิติบัญญัติที่ต้องลงลายมือชื่อรับรอง หรือแสดงการรับรองโดยวิธียกมือขึ้นในที่ประชุม ดังนั้น การรับรองจะต้องเป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับการประชุมสภากำหนด

การรับรองมี 2 ประเภท คือ 1) ญัตติที่เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ผู้เสนอและผู้รับรองต้องลงลายมือชื่อในญัตตินั้น (ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 59) 2) ญัตติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ให้ผู้รับรองญัตติแสดงการรับรองโดยวิธียกมือขึ้นในที่ประชุม (ข้อ 60) แต่มีข้อยกเว้นในบางญัตติที่ไม่ต้องมีผู้รับรอง เช่น ญัตติขอให้ประชุมลับ ญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป ญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ (ข้อ 46) เป็นต้น

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ได้กำหนดเกี่ยวกับผู้รับรอง จำนวนผู้รับรอง หรือไม่ต้องมีผู้รับรอง เช่น

- การเสนอชื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า 1 ใน 10 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร (มาตรา 159)

- การเลือกประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกได้ 1 ชื่อ การเสนอนั้นต้องมีจำนวนสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า 20 คน (ข้อ 6)

- การเสนอญัตติ ญัตติทั้งหลายต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานสภา และต้องมีจำนวนสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า 5 คน เว้นแต่ข้อบังคับที่กำหนดไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น (ข้อ 45)

- ญัตติที่ไม่ต้องมีผู้รับรอง ได้แก่ ญัตติขอให้ประชุมลับ (มาตรา 127) ญัตติที่เป็นร่างพระราชบัญญัติ (มาตรา 133) ญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป (มาตรา 151 มาตรา 152) และญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีผู้รับรอง (ข้อ 46)

- การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำการเป็นการเปิดเผย แต่เมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า 20 คน ขอให้กระทำการลับ จึงให้ลงคะแนนลับ ในกรณีที่สมาชิกเสนอญัตติให้ลงคะแนนลับ ถ้ามีสมาชิกคัดค้านและมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของสมาชิกในที่ประชุม ให้ถือเป็นเอกสิทธิ์ที่จะลงคะแนนโดยเปิดเผย (ข้อ 80)

- เมื่อมีการออกเสียงลงคะแนนโดยใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนแล้ว ถ้าสมาชิกร้องขอให้มีการนับใหม่โดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า 20 คน ก็ให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่ เว้นแต่คะแนนเสียงต่างกันเกินกว่า 25 คะแนน จะขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่ไม่ได้ (ข้อ 85)

- ร่างพระราชบัญญัติใดต้องยับยั้งไว้โดยบทบัญญัติมาตรา 137 ของรัฐธรรมนูญ เมื่อกำหนดเวลาตามมาตรา 138 ของรัฐธรรมนูญได้ล่วงพ้นไป สมาชิกอาจเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า 20 คน ให้ยกร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้นั้นขึ้นเพื่อให้สภาพิจารณาลงมติยืนยันร่างที่ผ่านการพิจารณาจากสภา

หรือร่างที่คณะกรรมการร่วมกันพิจารณา เว้นแต่กรณีที่ยังร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา 271 (1) หรือ (2) ของรัฐธรรมนูญ ให้กระทำในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา (ข้อ 135)

- ในกรณีร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วมีข้อความผิดพลาดซึ่งเกิดขึ้นในระหว่างการพิจารณาของสภา ประธานสภาอาจขอปรึกษาหรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า 20 คนให้นำร่างพระราชบัญญัตินั้นมาพิจารณาทบทวน หากที่ประชุมสภาลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภา ก็ให้ดำเนินการได้ (ข้อ 138)

ทั้งนี้ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 62 ได้กำหนดให้การถอนชื่อจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติใด หรือจากการเป็นผู้รับรอง จะกระทำได้เฉพาะก่อนที่ประธานสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุม ในกรณีที่ประธานสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้ว จะถอนชื่อได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุม

ผู้รับรองที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ในข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา และข้อบังคับการประชุมรัฐสภาก็มีกำหนดไว้ด้วยในลักษณะทำนองเดียวกัน อาทิ

ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2562

- ในการเลือกประธานวุฒิสภา สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกได้ 1 ชื่อ การเสนอนั้นต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า 10 คน (ข้อ 6)

- ญัตติขอให้วุฒิสภามีมติให้รัฐมนตรีผู้ใดเข้าร่วมประชุมในเรื่องใดในที่ประชุมวุฒิสภา ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า 10 คน (ข้อ 37)

- ญัตติที่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ผู้เสนอและผู้รับรองต้องลงลายมือชื่อท้ายญัตติที่เสนอ (ข้อ 45)

- การถอนชื่อจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติใดหรือจากการเป็นผู้รับรอง ให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานวุฒิสภา และจะกระทำได้เฉพาะก่อนที่ประธานวุฒิสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุม และในกรณีที่ประธานวุฒิสภาสั่งบรรจุญัตติเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้วจะถอนชื่อได้ต่อเมื่อที่ประชุมวุฒิสภามีมติเห็นชอบ (ข้อ 49)

- ภายใต้บังคับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำเป็นการเปิดเผย เว้นแต่เมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า 20 คนขอให้กระทำเป็นการลับ จึงให้ลงคะแนนลับ แต่ถ้ามีสมาชิกคัดค้านและมีผู้รับรองมากกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกในที่ประชุมวุฒิสภา ก็ให้ลงคะแนนโดยเปิดเผย (ข้อ 67)

- ในการนับคะแนนเสียงครั้งใด ถ้าผลการออกเสียงลงคะแนนต่างกันไม่เกิน 10 คะแนน สมาชิกอาจเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า 10 คนให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่ได้ (ข้อ 74)

ข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. 2563

- ญัตติขอให้ประชุมลับ (มาตรา 127) ญัตติที่เป็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ (มาตรา 131) ญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปของผู้ว่าฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร (มาตรา 155) ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ (มาตรา 256) ญัตติขอให้รัฐสภามีมติยกเว้นเพื่อไม่ต้องเสนอรายชื่อนายกรัฐมนตรีจาก

ผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ (มาตรา 272 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ) และญาติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีผู้รับรอง (ข้อ 30)

- ญาติที่เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ สมาชิกรัฐสภาผู้เสนอและผู้รับรองต้องลงลายมือชื่อในญัตตินั้น (ข้อ 35)

- ญาติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ให้ผู้รับรองญาติแสดงการรับรองโดยวิธียกมือขึ้นในที่ประชุมวงวันแต่การรับรองการเสนอชื่อบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีตามข้อ 136 (ข้อ 36)

- การถอนชื่อจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติใด หรือจากการเป็นผู้รับรอง จะกระทำได้เฉพาะก่อนที่ประธานรัฐสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุมรัฐสภา และในกรณีที่ประธานรัฐสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุมรัฐสภาแล้ว จะถอนชื่อได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุมรัฐสภา (ข้อ 38)

- การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำเป็นการเปิดเผย แต่เมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอหรือสมาชิกรัฐสภาเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรัฐสภารับรองไม่น้อยกว่า 40 คน ขอให้กระทำเป็นการลับจึงให้ลงคะแนนลับ และในกรณีที่คณะรัฐมนตรีร้องขอหรือสมาชิกรัฐสภาเสนอญัตติให้ลงคะแนนลับ ถ้ามีสมาชิกรัฐสภาคัดค้านและมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของสมาชิกรัฐสภาในที่ประชุมรัฐสภาให้ถือเป็นเอกสิทธิ์ที่จะลงคะแนนโดยเปิดเผย (ข้อ 55)

- ในกรณีร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบและได้ดำเนินการตามข้อ 102 แล้วมีข้อความผิดพลาดซึ่งเกิดขึ้นในระหว่างการพิจารณาของรัฐสภา ประธานรัฐสภาอาจขอปรึกษาหรือสมาชิกรัฐสภาเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า 40 คน ให้นำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นมาพิจารณาทบทวน หากที่ประชุมรัฐสภาลงมติเห็นชอบ ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกรัฐสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ก็ให้ดำเนินการได้ (ข้อ 103)

จัดทำโดย

นางอาริยา สุขโต วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นางสาววันวิภา สุขสวัสดิ์ นิติกรชำนาญการพิเศษ

นางสาวสุนันท์ เจสละ เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ